

האם יישארו נכים לכל חייהם, כפי שקרה לחיילים אמריקאיים כה רבים בשובם מוויאטנאם? האם התמונות האלה ירבעו בתהית תתי-הכרות, ויחזרו אליהם בחלומות עד יום מותם?
 האם אחרי-כך יפכו אזרחים נורמליים, המעריכים את קרושת חייהם, הרוגלים כערכים אנושיים, שיתנגדו לאונס קבוצתי של אשה? אלוהים, מה מעוללים לנערים האלה, כאשר מורים להם לעולל דברים כאלה לבני-אדם אחרים?

אחריות קולקטיבית

לינא נהיה נאיביים. השיטה הזאת אינה חדשה. כאשר ביקרתי בכיתה-החולים שניצא בעזה לפני כמה שבועות, כבר היו אולמות בית-החולים מלאים בגברים, בנערים ובילדים שבחרי-עצמות, סיפורי סיפורים דומים. פריצה לבתים באישור-חלה, וריסוק עצמותיהם. תפיסתם כרוחב וריסוק עצמותיהם. ובעיקר: הובלה לתחנה אונצאר 2, וריסוק-עצמותיהם.
ראיתי את הרגלים השבורות, הידיים השבורות, המוקרים של זעזועי-מוח — פגיעות אסייניות של קתול-רובים.
 אבל אז אפשר היה להתנחם — אם כי בקושי — שמעשים אלה נעשו בידי סאריסטים חריגים, שיענשו, או בפקודת מפקדים חריגים. הרי בכל צבא, כמו בכל חברה אנושית, יש סאריסטים.
 גם אז נשאלה כמובן השאלה: היכן היה הפיקוד הבכיר? מדוע אינו מגיב, מעניש? מדוע הוא מתיי, ולמעשה מעודד?
ובכל זאת: יש הברד עצום בין מעשים כאלה, כשהם נעשים באופן „פרטיזוני“, ובין מתן פקודה רשמית, על-פי החלטת „שר-

תמונה: אריאל שרון

עציר פצוע מובל למעצר בהר-הבית

הביטחון ובאמצעות הרמטכ"ל, המנוסחת היטב, והמובאת בהודעות רשמיות.
 מי שרצה, יכול היה עד כה לעצום עין, ולהעמיד פנים שזה לא קיים. או שאלה הם מעשים חריגים של כמה מופרעים בשטח.
 עכשיו אין עוד אפשרות כזאת. הדברים נעשו על-פי הוראה של שר-הביטחון, הפועל על-פי הסמכות של ממשלת-ישראל, המייצג את כולנו.
לא רק החיילים, השוברים את העצמות, אחראים. כולנו אחראים, כי כולנו שלחנו את החיילים האלה, כולנו שמנו בידיהם את הרובה והאלה.

הדממה הגדולה

כבר עתה שואלים יידיים ואחרים בעולם: היכן הציבור הישראלי? מדוע הוא שותק?

היכן כוחות-השלום הישראליים, שהצילו את כבוד ישראל בעבר? היכן 400 אלף המפגינים שמחו על טבח צברה ושאת-חלה?
ובעיקר: היכן כל-יהדות-ישראל?
 פה ושם יש בעיתונים ריווח-אמת (לפחות חלקי) על השיטה. בכתבה ארוכה בטלוויזיה, שהיתה כולה מסכת-תעמולה של שילטונות-צה"ל, הובא לפחות ערבי פצוע אחד שסיפר כי החיילים ריסקו את עצמותיו בביתו, אחרי שהיכו את הנשים שניסו לחסום אותם. (מייד הובא, כמובן, קצין אלמוני, שאמר שהכל שקר וכזב, וכזה נרגע המצפון.)

אבל התיקשות הישראלית, שהיתה צריכה להתפוצץ ברעם אדיר של מתאה, שתקה. היא „ריווחה“, כאילו היה מרובן על עוד תאונת-עבודה או מישחק-כדורגל בליגה ב'. כרויך אמר שרהביטחון. כרויך אמר הרמטכ"ל. כרויך קרה.
שיווי-הנפש של העיתונאים ושל קריינה-טלוויזיה נרבק בציבור כולו — ואולי נכח גם הדיסן, ששיווי-הנפש של הציבור משתקף בכל-יהדות-ישראל.

מרסקים עצמות? אז מה. נהגים בשיטות של ררוס-אפריקה ואיראן? אז מה. זה מזכיר את פלוגות-הסער? אז מה. מתנכים את הבנים לסאריים קבוצתי? אז מה. „או מה“ — שתי המילים האלה יחזרו אלינו, באחד הימים, כבומרנג.
כי האחריות רובצת על כולנו. וכבוד היום, כולנו נשלם את המחיר.

אזרח אחד

יירשמינא שחור על גבי לבן: אני, אורי אבנרי, אזרח-ישראל, מנער מעל עצמי כל אחריות לזוועה זו.
 אינני שותף לה כשום צורה ואופן. אני מתעב אותה ואת האחראים לה, מתבייש בה ובהם, אלחם בה ובהם.
לא יהא חלקי עימם.

הנדון

(המשך עמוד 5)

כל זה הוכח בעליל. חנויות שבתו במשך שבועות, בנקים נשרפו, על הרידה הריקה של שרון שומר גדור. במילחמה הזאת מתה אחרותה של ירושלים.
 כשם שמתה טענתה של ממשלת-ישראל שהיא שומרת על קרושת המקומות הקדושים לכל הדתות. זו נמוגה בשערי מיסגד אל-אקצה. טרי קולק הבין זאת מייד.

יש אגדה שלא התמוטטה עדיין. אך בחומותיה נוצרו סדקים. סדקים ראשונים, אך הרי-משמעות. **האגדה של שליטת ישראל ביהודי העולם.**

מנהיגי הציבור היהודי המאורגן בכל ארצות המערב שיגרו לירושלים קריאות אסי-אראס, רובן סודיות, חלקן אף גלויות ומזעיקות.

אחרים מן המנהיגים ביטאו מצוקה מצפונית פרטית. כמו אותו מנהיג יהודי-אמריקאי, שאמר שהוא סוגר את מקלטה-טלוויזיה עם התחלת החדשות, כדי שילדיו לא יראו במו עיניהם מה מעוללים חיילים יהודיים.

אחרים ביטאו חרדה פוליטית. קורה משהו נורא, שאינו ניתן לתיקון.

יהודי העולם הרימו ראש וקפחו עם הקמת מדינתנו, ועם ניצחון צבאנו. הדבר העלה את ערכם בעיני שכניהם הנוצריים, חברים לעבודה, המערכת החברתית והפוליטית. ככל שגברה יוקרת ישראל, ככל שהתגפחו האגרות על צה"ל והמוסד, כן גבהה קומתם שלהם.

עכשיו קורה ההיפך. השכנים רואים את יום את התמונות המבישות.

הם רואים את הילדים ההרוגים, הם קוראים על פקודת הוסיאליסטי יצחק רבין לחיילי צה"ל להתנפל בחבורות על נערים חסרי-מגן ולשבור את עצמותיהם באלות. לא כדי להגן על חייהם, כפי שנאמר עד כה, אלא כדי לפור הפגנות.

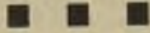
הידיעות מעוררות סלידה, והקורבנות הראשונים של סלידה זו הם השכנים היהודיים. האנטי-שמם מרימים ראש וזוכים בלגיטימיות. טחם אנשים מתחילים להתייחס אל ישראל כאל האחות המכוערת של צ'ילה, דרום-אפריקה ואיראן.

קומת היהודים מתכופפת שוב. השפעתם בסנאט האמריקאי ובכל המערכת הפוליטית מתחילה להצטמק כתוצאה מכך. הדיקטטורה היהודית, שהיתה קיימת במשך שנים בכלי התיקשות האמריקאיים, מתחילה להתפרק.

זה התחיל במילחמת-הלבנון. רבנים כמו בנימין נתניהו טוענים כי מאז תוקן הנוק. זה קישקוש. שום דבר לא תוקן. אבל התהליך נעצר. עכשיו הוא זונק שוב קדימה.

הם הדבר יימשך, יקרו דברים חמורים. לא רק צימצום הסיוע הכלכלי הענקי לישראל ועירעור השליטה הישראלית בסנאט. אלא פילוג היסטורי בין מדינת-ישראל הציבור היהודי בעולם.

האגדה של „מדינת העם היהודי“, האגדה הגדולה ביותר בתולדות ישראל, נתונה ב-סכנה.

יהו סיכום-ביניים, אחרי 50 ימים של מילחמה.

אולם המילחמה היא רק בתחילתה.

לפי כל הסימנים, עוד יקרו דברים הרבה יותר חמורים לפני שעם-ישראל יתעורר, ויסקל מן השילטון את החבורה הרתזאסון על שני יצחקיה, רבין ושמיר.
אך בינתיים נמוגות האגדות בעננים של גאז מזכיע.

חמרורים

מושל עזה לשעבר

נחוג **י**וסהולדתו ה-60 של יצחק מורעי, שר ללא תיק ולשעבר (בוז אחר זה) שר-האנרגיה, שר-האוצר ושר-המישטרים. מורעי, ליד תל-אביב ומנהרס כימי לפי מיקצועו, היה, במיסגרת שרותו בצה"ל, גם סגן-נספח צה"ל בלונדון (בראשית שנות ה-50) וגם מושלה הצבאי של עזה (בשנת 1967). בחייו האזרחיים נודע מורעי בעיקר כמנכ"ל חברת התמרוקים רבנון ואת הקאריירה הפוליטית שלו הוא החל כחבר מועצת עיריית-הרצליה.

י"ד מס' 9

נחוג **י**וסהולדתו ה-65 של שלמה הילל, יו"ר-הכנסת והארם התשיעי הממלא תפקיד זה. הילל, לשעבר שר המישטרה הפנים, הוא יליד בגראר, שעלה ארצה בגיל שבע. היה לח"כ בגיל 28 (מטעם מפא"י, קודמתה של מפלגת העבודה) ולשגריר בגיל 36, בייצג את ישראל, בזה אחר זה, בחמש ארצות אפריקאיות דוברות צרפתית: גיניאה, חוף-השנהב, וולטה עילית, ניז'ר וראהומיי.

פולחן האיטיות

נחוג **י**וסהולדתו ה-70 של ניקולאי צ'אושסקו, נשיא רומניה זה 21 שנה. צ'אושסקו, בנם של כפריים עניים, הצטרף בגיל צעיר (15) למיפ"ל לגה הקומוניסטית ואחרי מילחמת-העולם זינק עד מהרה לתפקידים בכירי רים, שהראשון בהם היה זה של סגן שר-החקלאות (בגיל 30). על האיש צ'אושסקו, שהוא חסיד של פולחן אישיות לא מבוטל, פורסמו עד כה 167 ספרים (חלקם פרי עטו) שתורגמו והופצו ב-22 לשונות.

שבע דקות גורליות

הוצא להורג **י**באוסטין, טכסאס, בהורקת רעל לעורקיו, בגיל 27, רוברט סטריטמן, כשבע דקות לפני שבית-הדין שפט העליון של ארצות-הברית אישר, טלפונית, את עיכוּב הוצאתו להורג. סטריטמן, שגדן ממות על השתתפות ברצח חוואית, ממנה שרדו הוא ושני חבריו דולר אחר, היה עובר שדות-נפט לעת-מצוא וסבל מבעיות נפשיות, ובקשות ההגנה שלו התאחרו משום שהתקשה למצוא פרקליטים מתנדבים שיטפלו בעניינו.

ידעת הארץ

נפט **י**בגיל 87, פרופסור זאב וילנאי, הנודע בחוקרי ומורכבי ידיעת-הארץ. וילנאי, יליד חיפה שחי רוב ימיו בירושלים, חיבר עשרות ספרים בנושאי ידיעת-הארץ והתפרסם בסירוי המורכבים ברחביה. אחד משני בניו הוא אלוף מתן וילנאי, כיום ראש אגף-כוח-אדם במטה-הכללי של צה"ל ובעבר קצין-צנחנים וחיל-רגלים ראשי (קצצה'ר).

החיט בלב האטום

נפט **י**בניוירק, בגיל 89, איזידור אייזק רבי, פיסיקאי יהודי ותתן פרס-נובל (על פיתוח שיטת מדידת התכונות המגנטיות של לב האטום). רבי, ליד פולין שגדל בשכונת עוני בניוירקית, אליה הגרו הוריו בראשית המאה, היה בין פתחי הפצצה האטומית ויועצו המדעי של הנשיא רווייט אייזנהואר. פעם, בהתייחסו למוצאו, התלוצץ רבי. לוא נשארה מישפתחי באירופה בוודאי הייתי נעשה חיט"ו

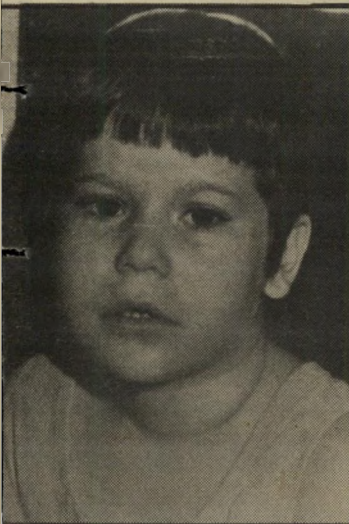
* שמונת קודמו לחפקד: יוסף שפריי צק, נחום יר, קריש לו, ראוּבן ברקת, ישראל ישעיהו, יצחק שמיר, יצחק ברקן, מוחם סבידור.

במדניה

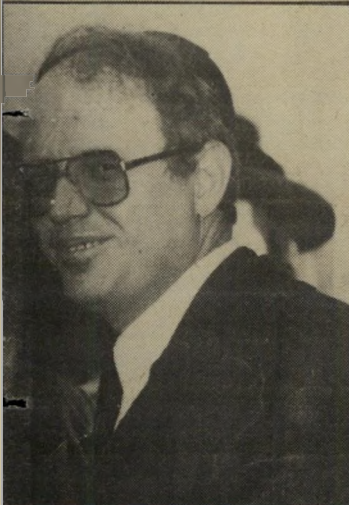
נדשות שלי-מיצווה

עורך-הדין יעקב וינרוט עזר כמיצווה בהחזרת חיים נחשון לאביו

כמעט במשך שנה טיפלו המישטרה וכמה מישרי-חקירות יוקרתיים בחוד ורתו של הילד חיים נחשון לאביו. הראשון שעלה על עיקבות הילד

מוחזר חיים נחשון לחוד, לא יחדיו

מרקליט וינרוט פינצטה, לא פטיש

היה החוקר הפרטי הנודע מישל חדר, שכבד-מישטרה פיענח את רצח מלה מלכסקי. אולם אביו של הילד, שהיה כמעט היסטרי, הכניס לתמונה עוד חוקרים ועוד מתווכים, ואלה סטו מעיקבות.

המישטרה פעלה בעדינות מרובה, הקצין שימעון סביר לא הפריע למהלכים הפרטיים שהופעלו, ולא לחץ יותר מדי על הרבנים שהיו מעורבים בפרשה.

החזרתו של הילד לאביו סודרה לבסוף בהתערבותו של עורך-דין דתי, יעקב וינרוט, שפעל כשליח-מיצווה. אין זו הפעם הראשונה שעורך-הדין וינרוט, שהוא גם עילוי בתורה וגם עורך-דין מעולה, פועל בהסדרת עניינים עדינים בקרב הציבור הדתי.

כאשר צריך טיפול עדין בפנצטה, ולא כמכשיר כבד יותר, מבקשים את וינרוט שייכנס לפעולה. והוא עושה זאת בצורה הטובה ביותר, אמרו מכריו.

חודשיים של משאומתן עדין נשאו השבוע פרי. הילד חזר לפתח-תיקוה, כאשר הוא בחזקת אמו החוזרת בתשובה, איריס בלינקס-בין-נחשון ולאביו מותרים הביקורים אצלו. בנייהוזג לא חזרו לחיות יחדיו.